

ÅRSPLAN

2022-2024

Rikeåsen
barnehage

«Trygge relasjoner gir god utvikling»

KONTAKTINFORMASJON

Rikeåsen Barnehage SA. Haugastølveien 7, 1410 Kolbotn

Hoved nummer: 66 99 40 77

Kontor/daglig leder: 47 79 02 93 e-post: dl@rikeasen.no

Eventyrskogen: 47 79 02 17 e-post: eventyrskogen@rikeasen.no

Trolltjern: 47 79 02 20 e-post: trolltjern@rikeasen.no

Småvettene: 47 79 02 81 e-post: smavettene@rikeasen.no

Tusseladden: 47 79 02 49 e-post: tusseladden@rikeasen.no

Hjemmeside: www.rikeasen.barnehage.no

Facebook: <https://www.facebook.com/rikeasenbarnehage/>

Instagram: [rikeasen_barnehage](https://www.instagram.com/rikeasen_barnehage)

INNHold

KONTAKTINFORMASJON	2
FORORD	4
OM BARNEHAGEN	5
ROLLENE I RIKEÅSEN BARNEHAGE	6
BARNEHAGENS VISJON.....	8
BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG	9
SJIRAFFSPRÅK	10
TRYGGHETSSIRKELEN	11
LIVSMESTRING.....	12
SPRÅK og SPÅKMILJØ SOM SATSNINGSOMRÅDE.....	13
LEK OG LEKEMILJØ.....	14
TIDLIG INNSATS, SE MEG - HELE MEG!.....	15
MAT OG MÅLTIDER	16
TRAFIKKSIKKER BARNEHAGE	17
BARNs MEDVIRKNING	18
BARNs MEDVIRKNING I BARNEHAGEN	19
RELASJONSKOMPETANSE	20
SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE	21
OVERGANGER.....	22
TILVENNING I RIKEÅSEN BARNEHAGE	23
BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET	24
BARNEHAGENS FAGOMRÅDER, PROGRESJONSPLAN	25
KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	26
KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	27
KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	28
NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	29
ANTALL, ROM OG FORM	30
ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI.....	31
NÆRMILJØ OG SAMFUNN	32
AKTIVITETSKALENDER	33
RIKEÅSEN BARNEHAGE- SANGEN.....	34

FORORD

En god barndom varer livet ut. Ved å levere et tilbud av god kvalitet, kan barnehagen bidra til at alle barn får en god start på livet. Vi ønsker velkommen til alle som har tilhørighet til Rikeåsen barnehage SA eller ønsker å få et innblikk i vår hverdag.

Med utgangspunkt i det overordnede lovverket og øvrige styringsdokumenter har vi utarbeidet vår årsplan. Planen gjelder for barnehageåret 2022-2024. Personalet har vært inkludert og aktive i arbeidet med denne årsplanen, som først og fremst er et arbeidsredskap for personalet, slik at vi kan styre virksomheten vår i en bevisst og uttalt retning.

Årsplanen gir også informasjon og dokumentasjon på vårt pedagogiske arbeid til foresatte, tilsynsmyndigheter, politikere, eier, samarbeidspartnere og andre interesserte. Barnehagens årsplan fastsettes og godkjennes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Årsplanen inneholder en oversikt over barnehagens virksomhet, hva vi ønsker å vektlegge i arbeidet med «våre» barn, og hvordan vi ønsker å jobbe for å oppnå dette i tråd med de rammene vi har.

I tillegg til årsplanen utarbeides det periodeplaner for hvert team, med mer detaljerte planer for den enkelte avdeling knyttet opp mot barnehagens årsplan og Rammeplan for barnehagen.

Vi har en stabil og kompetent personalgruppe, som har vært med å utvikle barnehagen over tid. I anledning barnehagens 25 års- jubileum fikk vi god hjelp fra et foreldrepar til å utforme en ny logo, som vi er veldig stolte av.

Vi gleder oss til å ta fatt på årets store og små hendelser og sammen gjøre barndommen verdifull.

Juni 2022

Karoline Istad

Daglig leder Rikeåsen barnehage

OM BARNEHAGEN

Rikeåsen barnehage er en privat foreldreid barnehage, som ligger idyllisk til innerst i en blindvei på Kolbotn i Nordre Follo kommune.

Vi er en barnehage i stadig utvikling, som hele tiden jobber med å forbedre oss og legge til rette for at barna skal få det best mulige barnehagetilbudet hos oss. Dette er med på å øke vår bevissthet rundt kvalitet i barnehagen, og vi strekker oss kontinuerlig etter å bli best mulig i alle ledd. Vi jobber etter felles visjon og mål for Rikeåsen barnehage, og har felles verdier som preger vårt arbeid.

Barnehagen åpnet sine dører for første gang i 1997 og har de senere årene utført betydelige oppgraderingsarbeider på utelekeplassen og barnehagebygget. Vi ønsker å tilrettelegge for et variert leke- og aktivitetstilbud med ulike utviklingsmuligheter både inne og ute. Barnehagen har en fantastisk beliggenhet med skogen som nærmeste nabo. I nærmiljøet benytter vi oss av flotte turmuligheter som blant annet trehytte, lavvo og gapahuker i umiddelbar nærhet, lekeplasser og ulike kulturtilbud på Kolbotn.

Barnehagen har fire avdelinger. Eventyrskogen og Trolltjern er storebarnsavdelinger, og Tusselfløyen og Småvettene er småbarnsavdelinger. Avdelingene med lik aldersgruppe samarbeider tett, og utgjør storebarnsteamet og småbarnsteamet i barnehagen. Hvert team er bemannet med fire pedagoger, som sammen med pedagogiske medarbeidere og fagarbeidere gir barna en trygg og spennende hverdag. Dette barnehageåret er vi totalt 60 barn i barnehagen. Barneantallet vil kunne endres i takt med sammensetningen av barnegruppene.

ROLLENE I RIKEÅSEN BARNEHAGE

Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse.

Foreldrene er eierne av Rikeåsen Barnehage, og barnehagen driftes som et andelslag. Det ledes av styret, som er andelslagets høyeste myndighet mellom årsmøtene. Styret er arbeidsgiver og har dermed arbeidsgiveransvaret for barnehagen. Styret har ansvaret for driften av barnehagen i henhold til gjeldende lover og forskrifter og har dermed juridisk ansvar for kvaliteten på barnehagetilbudet. Styret har tett samarbeid med daglig leder, som står for den daglige ledelsen av barnehagens virksomhet; pedagogisk, personalmessig og administrativt. Daglig leder skal sørge for at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen, og at arbeidet med planlegging, dokumentasjon, vurdering og utvikling av barnehagens innhold og arbeidsmåter gjøres ved at hele personalgruppen involveres. Daglig leder skal sikre at barnehagen har innarbeidet rutiner for samarbeid med relevante institusjoner, slik som skolen, helsestasjonen, barnehageteamet, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og barnevernet.

De pedagogiske lederne i barnehagen er gitt ansvaret for å iverksette og lede det pedagogiske arbeidet, i tråd med godt faglig skjønn. De pedagogiske lederne skal veilede og

sørge for at barnehageloven og rammeplanen oppfylles gjennom det pedagogiske arbeidet. De leder arbeidet med planlegging, gjennomføring, dokumentasjon, vurdering og utvikling av arbeidet i barnegruppen eller innenfor de områdene de er satt til å lede.

Alle ansatte i barnehagen har en viktig rolle og et ansvar for at rammeplanens innhold kommer til syne i våre handlinger. Samtlige fagarbeidere og pedagogiske medarbeidere bidrar med ulike kompetanse og interesseområder som totalt sett skaper en bred, variert og spennende hverdag for barna.

Kvaliteten i barnehagen avhenger av voksne som tar sitt ansvar på alvor, samt viser engasjement, kompetanse og arbeidsglede. Vi ser på kvalitet ut ifra et utviklingsperspektiv, og strekker oss hele tiden for å utvikle den enkelte medarbeider og organisasjonen. Store deler av jobben vår handler om holdninger, væremåte, vilje, kommunikasjon og verdier. Vi skal bruke våre evner til å bidra til progresjon i barnas utvikling, og legge til rette for lek og aktiviteter som fremmer barnets utvikling på alle områder. På den måten er personalet barnehagens viktigste ressurs. Vi vil i det følgende belyse ulike områder, og presentere hvordan vi vil arbeide for å oppnå nettopp dette.

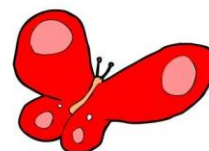
ANDRE ROLLER

Samarbeidsutvalget (SU): SU består av foreldrerepresentanter, personalrepresentanter og eierrepresentanter, og skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Utvalget skal særlig være med å drøfte barnehagens ideelle grunnlag og arbeide for å fremme kontakt mellom barnehagen og lokalsamfunnet (Lov om barnehager).

Samarbeidsutvalget i Rikeåsen barnehage består av daglig leder, 2 personalrepresentanter, 2 foreldrerepresentanter (FAU) og 2 styrerepresentanter. SU har møte ca. 2 ganger i året.

Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU): Består av to foreldrerepresentanter fra hver avdeling i barnehagen. FAU er ansvarlig for organisering av juletreffesten, sommerfesten i juni og dugnader etter behov (1-2 ganger i året). FAU har møter i forkant av arrangementer.

Foreldrerådet: Består av alle foreldrene i barnehagen. Foreldrerådet kalles sammen til foreldremøte minst en gang pr. år.

FORELDREENGASJEMENT

Rikeåsen Barnehage (RIBA) er en foreldredrevet barnehage. Styret ønsker å minne om at vi som foreldredrevet barnehage er fullstendig avhengige av foreldre som engasjerer seg. Som andelshaver forplikter det å stille opp. Husk at dette er noe du gjør for barnet ditt, og at du ved å bidra og viser ditt engasjement kan påvirke barnets hverdag. I tillegg er det både nyttig og hyggelig å få utvidet kontaktnett og på den måten legge et godt fundament før barnet begynner på skolen.

Eksempler på engasjement kan være å melde seg til verv i Styret eller FAU, delta på arrangementer som årsmøte, foreldremøte og dugnader, bidra med gode ideer samt å inkludere nye foreldre og barn i fellesskapet.

BARNEHAGENS VISJON

«Trygge relasjoner gir god utvikling».

En trygg relasjon danner grunnlag for trygg tilknytning og følelse av tilhørighet. Å skape en god relasjon er alltid de voksnes ansvar. Vi vet at barnas opplevelse av hvordan de voksne ser på dem, hvilken kontakt de etablerer og hvilke tilbakemeldinger barna får, har avgjørende betydning for barns utvikling av identitet og selvbylde.

De voksne skal anerkjenne barnas behov for tilknytning og gi dem omsorg, trøst og følelsesmessig nærhet. Et trygt barnehagemiljø er helt avhengig av de voksnes relasjonskompetanse; voksne som skaper tillit og trygghet og kan vedlikeholde gode relasjoner.

Barna skal oppleve voksne forbilder som viser menneskeinteresse, toleranse og anerkjennelse. De voksnes væremåte i møte med kolleger og barn legger premissene for hvordan miljøet i barnehagen og relasjonene barna imellom utvikler seg. Vårt menneskesyn skal speiles i hvordan vi gir hverandre tilbakemeldinger, og løser konflikter.

God tilbakemeldingskultur styrker relasjoner og arbeidsmiljø for voksne og barn,

og gir rom for læring og utvikling.

Vi skal legge til rette for at barna danner trygge relasjoner til hverandre slik at de føler seg som en viktig deltaker i det sosiale fellesskapet.

Vi vil jobbe for å oppnå vår visjon ved å:

- * anerkjenne barnas opplevelser og behov
- * støtte og hjelpe barna i vanskelige situasjoner
- * holde oss faglig oppdatert
- * være omsorgsfulle, lekende og til stede sammen med barna.
- * være gode relasjonelle forbilder

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Verdier og holdninger vi bygger vår pedagogiske virksomhet på, skal ligge til grunn for det pedagogiske innholdet vi velger å fylle barnehagehverdagen med.

Barnets beste skal være grunnlaget for alt vi gjør i barnehagen, som fastslått i rammeplanen for barnehager. Vårt syn på barn og barns beste styrer våre holdninger og handlinger. Erfaringene barna får i barnehagen legger et grunnlag for resten av livet, og derfor er anerkjennelse, trygghet og relasjonsbygging spesielt viktig for oss.

Barna skal møtes med respekt og empati som individer med egne perspektiver og forutsetninger. I vår barnehage ser vi barna som fullverdige mennesker med tanker, meninger og følelser i det livet de lever, og samtidig ser vi på

dem som mennesker som skal vokse opp og utvikles til gode samfunnsborgere.

Barns utvikling og syn på seg selv skjer i samspill med andre. Ved å legge til rette for trygge relasjoner, inkluderende lek, relasjonsbygging og lekekompetanse bidrar vi til å gi barna en god start på livet.

Vi skal støtte barna i å lære å ta hensyn til andre og hvordan de skal avveie egne behov i forhold til andres behov. Vi ønsker at barna skal få opplevelser av livsmestring gjennom nye erfaringer, å mestre utfordringer, skape gode relasjoner med andre, stole på sin egen identitet og ta selvstendige valg.

SJIRAFFSPRÅK

Sjiraffspråket er utviklet av den amerikanske psykologen Marshall B. Rosenberg og handler først og fremst om empatisk og anerkjennende kommunikasjon. Sjiraffspråket skal være gjennomgående i hele vårt arbeid i barnehagen, i vår væremåte og vår evne til relasjonsbygging med barn og foreldre.

Sjiraffen er et symbol på den anerkjennende voksne fordi den har et stort hjerte og et romslig sinn. Med sin lange hals har sjiraffen et godt overblikk og kan strekke seg for å se bakenfor handlinger. Sjiraffen leter etter følelser og behov som er til stede forut for handling/atferd, og med sine store ører lytter den til andre med respekt og empati. Alle skal gis frihet til å uttrykke sin opplevelse av situasjonen. Da vil alle parter føle seg sett og ivaretatt, og det gjør det mer sannsynlig at man finner en god løsning for alle. Med en slik væremåte lærer vi å reflektere og uttrykke oss på en oppriktig og tydelig måte, samtidig som vi lytter til andre. Å forstå andre med empati, forutsetter at vi kjenner våre egne følelser og behov, og har empati med oss selv.

Barn som blir møtt på en empatisk måte vil selv utvikle evnen til å vise empati overfor seg selv og andre. I barnehagen skapes det kontinuerlig relasjoner, og det er vi voksne som har ansvaret for å skape de gode relasjonene. Sjiraffspråket øker våre muligheter til å få kontakt på en god måte, fordi det handler om å jakte på hva som er barnets egentlige følelse og dets behov bak handlingene.

Ved hjelp av sjiraffspråket kan vi sette grenser og si nei, samtidig som vi respekterer barnets behov og skaper en god atmosfære hvor alle føler seg verdsatt. Gjennom vår væremåte ønsker vi å lære barna å håndtere konflikter på en god måte, ved å forstå og respektere egne og andres følelser og behov. Vi støtter barna i å mestre motgang og utfordringer, og forebygger på den måten mobbing og sosial ulikhet, samt legger til rette for vennskap og inkludering.

1. OBSERVASJON

- Jeg ser at...

2. FØLELSER

- Ble du sint/lei deg fordi...

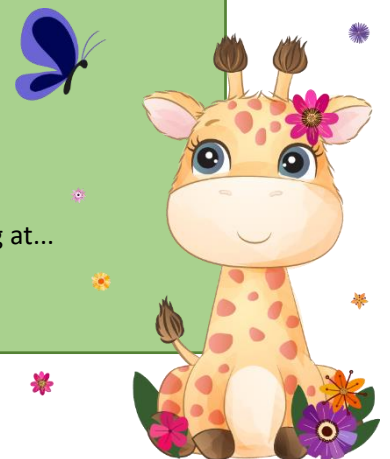
3. BEHOV

- Ville du egentlig...

4. ANMODNING

- Er det greit for deg at...

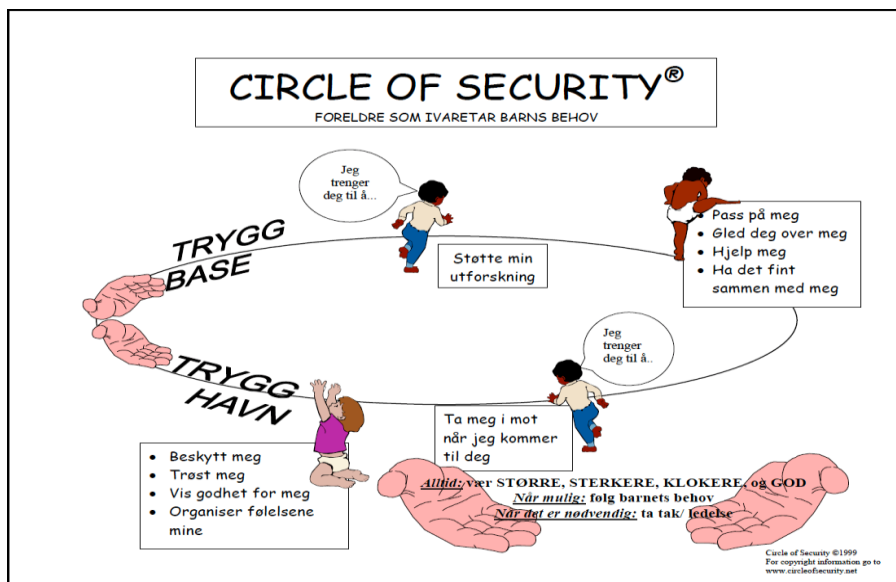
- Har du lyst til at..

TRYGGHETSSIRKELEN

Vi i personalet bruker Trygghetssirkelen aktivt for å forstå barnets følelser og behov.

Modellen lærer oss å se barnet innenfra og forstå barnets signaler, og viser sammenhengen mellom tilknytning og utforskning. Barn i alle aldre har to grunnleggende behov: behov for omsorg/beskyttelse, og behov for å undersøke verden. Dette danner grunnlaget for trygghet og livsglede. For å utforske må barn kjenne trygghet. Behovet for tilknytning og utforskning er derfor avhengig av hverandre, slik det er skissert i modellen.

Nede på sirkelen er barnets avhengighet og beskyttelsesbehov; tilknytningsbehovet. Vi voksne er den trygge havnen som gir hjelp, trøst og nærhet ved behov når barnet føler på engstelse, redsel, frustrasjon og sinne. Når barn har behov for å sortere følelser eller treffer på utfordringer, trenger de vår støtte og bekreftelse for å komme videre og opp på sirkelen. Vi ser ofte på oss selv som «ladestasjoner», der barna kan sette seg i fanget på og lade opp når batteriet er tomt.

Oppe på sirkelen ser vi barnets selvstendighet og utforskertrang, dets behov for å erobre og mestre verden, som igjen fører til utvikling hos barnet. Her fungerer vi voksne som en trygg base for barnets utforskning. Barnet utforsker i trygg forvissning om at vi er der og passer på, og det trenger vår oppmuntring og at vi gleder oss sammen med barnet i utforskningsprosessen. Ofte søker barnet vårt blikk for å få bekreftelse på at det er greit å gå videre, og det er viktig at vi følger med og fanger opp slike signaler fra barnet. Vår evne til å se barnets behov er helt avgjørende for dets utvikling. For små barn er bevegelsene rundt i sirkelen korte og raske, og det beveger seg ikke langt ut før behovet for tilknytning skrur på, og det trenger påfyll. Møter barnet motgang og noe er u håndterbart for det, går barnet ned i sirkelen og vår oppgave er å gi barnet det det trenger for å komme seg opp i sirkelen igjen der det er trygt.

LIVSMESTRING

Livsmestring handler om å kunne håndtere livets medgang og motgang, og øve seg på dette. Ved å jobbe systematisk og verdibasert med vår visjon og våre hovedmål vil vi legge til rette for at barna rustes og utvikles til å mestre livet på en god måte.

«Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser» (Rammeplanen, 2017).

Det å ha venner, samt føle seg som en deltaker i det sosiale fellesskapet, fremheves av barn selv som det mest betydningsfulle for om de har det bra eller ei. Derfor har vi fokus på relasjoner, vennskap og lek, gjennom hele året. Vi tenker det beste vi kan gi barna er tro på seg selv og kompetanse til å lykkes i de felleskap de deltar i.

Aktivitetsplikt

1. januar 2021 ble mobbeloven innført, som skal sikre barn et trygt omsorgs- og læringsmiljø i barnehagen. Barnehagen skal forebygge ulike former for krenkelser som for eksempel mobbing, utestengelse, trakassering, diskriminering og vold. Barnehagen har en aktivitetsplikt med flere delplikter for å følge opp barn som opplever at de ikke har det trygt og godt i barnehagen.

Det har også blitt innført en skjerpet aktivitetsplikt. Den innebærer at hvis ansatte mistenker eller har kjennskap til at noen i personalet krenker et barn, skal vedkommende straks melde fra til styrer. Styrer må straks gripe fatt i dette og også melde saken videre til eier.

«Det skal ikke være rom for noen former for diskriminering eller krenkende ord og handlinger i barnehagens virksomhet. Av respekt for både fellesskapet og det enkelte individ, må dette gjenspeiles i det daglige arbeidet og i alle sammenhenger der barnehagen er ansvarlig» (barnehageloven § 1, merknader 3. ledd)

Personalet har et stort ansvar for å forebygge utestenging, krenkelser og mobbing i barnehagen. Det handler om å støtte barns positive samspill og konstruktive handlinger. Personalet skal være tilstedeværende og deltakende i leken både ute og inne, for å utvikle barnas lekekompetanse.

Sosial kompetanse utvikles i samspill med andre og handler om å kunne samhandle med andre barn og voksne i ulike situasjoner. Forskning viser at mangelfull sosial kompetanse kan føre til uønsket atferd som mobbing. Vi må være der å hjelpe barna å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

SPRÅK OG SPÅKMILJØ SOM SATSNINGSOMRÅDE

Vårt satsningsområde de siste årene har vært lek og lekemiljø, som vi over tid har fordypet oss i. De neste to årene ønsker vi å videreføre vårt arbeid innenfor lek, men jobbe videre med vårt nye satsningsområde; språk og språkmiljø.

Rammeplan for barnehager (2017) sier følgende;

«Gjennom arbeid med fagområdet

kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til et mangfold av

kommunikasjonsformer». Barn utvikler språk i samspill med andre mennesker (s. 47).

«Temahefte om språkmiljø og språkstimulering i barnehagen» av Kunnskapsdepartementet trekker frem særlig fem aktiviteter er særlig fruktbare for barns språkutvikling:

- Gode samtaler
- Rim, regler, dikt og sang
- Fortelling og høytlesning
- Lek
- Utforsking av skriftspråket

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehage bidra til at barna

- Uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- Bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
- Videreutvikle sin begrepsforståelse og bruker et variert språk
- Leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytmer, lyder og ord
- Møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer

- Opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- Utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråk som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter.

Personalet skal

- Skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre.
- Synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barn ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer
- Invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål
- Oppmuntre barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme
- Støtte barna lek med utforskning av skriftspråket
- Bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger, bilde og uttrykksformer
- Inkludere alle barna i språkstimulerende aktiviteter

Det vil være noe ulikt hvordan avdelingene jobber med språk og språkmiljø, men vi vil gjennom barnehageåret ha flere fokusområder vi jobber med parallelt. Se også barnehagens fagområder i årsplanen, og hvordan vi vektlegger innhold ut fra alder og modningsnivå.

LEK OG LEKEMILJØ

«Jeg har lekt i barnehagen i dag!»

Lek har de siste to årene vært vårt satsningsområde. I Rammeplan for barnehagen (2017) står det at barnas lek skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken er essensiell i barns liv. Lek er lystbetont, indre motivert og skaper trivsel. Barn leker fordi det er morsomt, og leken er målet i seg selv. Leken er utforskende og utprøvende, og barna tar i bruk og får stimulert sin fantasi gjennom å leke med andre. Barn lærer seg sosiale ferdigheter når de leker med andre. I leken er barna en del av et fellesskap, det skapes et felles «vi». Her dannes det relasjoner mellom barn og lekende voksne. Det dannes vennskap og barna skaffer seg «lekevenner», som vi kaller det her hos oss. “Lekevenner” er et begrep som gjenspeiler aktiviteten mer enn relasjonen. En trenger ikke være bestevenner for å leke sammen og en kan ha mange lekevenner, noe som virker

inkluderende i barnegruppa. De øver seg og lærer å lytte, vente på sin tur, samarbeide om noe felles, stå opp for seg selv og å ta hensyn til andres forslag. De lærer hvordan de kan vise omsorg, trøste og være en god venn for noen.

Å ta del i lek er språkutviklende for barn. Det viser seg at det er i leken barna bruker språket sitt aller mest og utvikler det videre. Leken kan også være utfordrende. Barn går inn i leken med ulik kompetanse og noen opplever konflikt og å ikke forstått. Konfliktløsning er noe barn øver seg på allerede fra de går på småbarnsavdeling. Vi i personalet skal være til stede for å fange opp og støtte barna, slik at de etter hvert lærer seg gode strategier for å kunne løse utfordringer selv når de blir eldre. Gjennom leken skapes en bedre forståelse for omverdenen. Barna leker ut erfaringer og imiterer voksenlivet. Lek kan også være på alvor. Gjennom leken bearbeider barn noen ganger vanskelige opplevelser de har hatt i sitt eget liv.

Hver avdeling har ulike mål de jobber med innenfor lek, se avdelingens periodeplaner.

TIDLIG INNSATS, SE MEG - HELE MEG!

Barnehagene i Nordre Follo skal være en forebyggende arena hvor barn får kunnskap om kropp, seksualitet og grenser. Personale er bevisst at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf barnehageloven § 46.

“Se meg – hele meg” prosjektet i kommunen inneholder en overordnet fagplan og progresjonsplan for ulike temaer tilpasset barnas alder, og et refleksjonsverktøy.

Barnehagen skal bidra til at

- Barna blir glade i egen kropp og har respekt for andres kropp.
- Barna blir kjent med følelser.
- Barna blir kjent med likheter og ulikheter hos barn og voksne.
- Barna lærer seg å si fra og sette grenser.
- Barna får kjennskap til gode og vonde hemmeligheter.
- Barna får kjennskap til gode og vonde berøringer.
- Barna får kjennskap til lovlige og ulovlige berøringer.
- Barna blir kompetente til å snakke med noen og fortelle om vanskelige ting.
- Barna får kunnskap om hvordan vi blir til.
- Personalet blir kompetente til å snakke med barn om vanskelige ting.
- Personalet blir kompetente til å se endringer i barns adferd.

Overordnede tiltak

- Personalet skal bruke lek, hverdagssituasjoner, samlingsstunder/lesestunder og barnesamtaler for å snakke om de ulike temaene i progresjonsplanen

- Barnehagen skal årlig ta opp hvordan og hvorfor det jobbes med tema kropp, seksualitet og grenser med foreldrene
- Personalet skal jevnlig bruke kvalitetskennetegn for tidlig innsats i barnehagen for å reflektere over egen praksis
- Barnehagen skal sikre at personalet får kompetanse for å sikre at de jobber i tråd med progresjonsplanen
- Personalet skal ha et bevisst forhold til barns seksuelle lek.

Barns seksuelle lek

Barn leker, spør og er nysgjerrige og undrende, og har ikke etablert skam- eller tabufølelser rundt kropp og seksualitet. Omsorgspersoner som forbyr denne type lek, kan bidra til at barn opplever både skam og tabu. Barn får da ikke et naturlig forhold til egen og andres kropp, eller sine følelser som dukker opp i sammenheng med dette. Barns seksuelle leker kan være i familielek/og doktorleker, der barn øver seg på å sette grenser for seg selv og det å kjenne på lyst og kontroll. Det er viktig at ansatte sjekker at alle syns det som skjer i leken er greit. Og høre om alle er frivillig med og lignende. Personalet fokuserer på å legge til rette for denne type lek, og hvordan de møter barna i leken. Barna speiler seg i våres reaksjoner, så vår måte å imøtekomme på er viktig.

MAT OG MÅLTIDER

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller, jf. Barnehageloven § 1. Vaner etableres tidlig, og vanene som etableres i barnehagealder kan vare livet ut.

Rammeplanen sier at personalet skal bidra til at barn tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper om kost, hygiene, aktivitet og hvile (Rammeplanen for barnehager, 2017). Ved å legge til rette for utvikling av sunne matvaner og et variert kosthold hos barn kan man sikre behovet for næringsstoffer og danne grunnlag for god helse (Nasjonalt faglig retningslinje for mat og måltider i barnehagen, 2018).

Personalet må derfor kjenne og praktisere nasjonale føringer for helsefremmende og forebyggende tiltak som gjelder barn (Rammeplan for barnehagen, 2017).

Matservering i barnehagen

- Barnehagen tar utgangspunkt i Helsedirektoratets kostholdsråd.
- Det serveres varmmat tre dager i uken. Varmlunsjen planlegges og tilberedes av barnehagens egen mat- og kjøkkenansvarlig. Menyen varierer fra måned til måned.
- Det serveres brødmat med variert pålegg, frukt og grønnsaker til lunsj de to resterende dagene samt til ettermiddagsmat hver dag.
- Det serveres variert kost med mye grønnsaker, frukt, grove kornprodukter, meieriprodukter og fisk. Barna får servert begrensede mengder med bearbeidet kjøtt, rødt kjøtt, salt, sukker og mettet fett.
- Barna motiveres til å spise sunn mat og får et grunnlag for å utvikle sunne helsevaner.
- Under måltidene skal barna oppleve ro, matglede, gode samtaler, få fellesskapsfølelse og mulighet til å spise seg mette.

Tilberedning av mat i barnehagen

- Det legges til rette for at barna kan delta i matlagingen.
- Barna får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.
- Barna lærer seg å like flere forskjellige smaker, lukter og konsistenser.
- Barna lærer om og utvikler gode vaner for hygiene.

Kokkespettgruppa

En gang i uken er det 4 åringene våre som får være på kjøkkenet.

På kokkespettgruppa skal barna få:

- Barna er deltagende i matlagingen.
- Innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer, veien fra mat til måltid.
- Kunnskap om god hygiene
- Kunnskap om menneskekroppen
- Forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold.
- Barna får kunnskap om smak, lukt og konsistens.

TRAFIKKSIKKER BARNEHAGE

I 2022 ble Rikeåsen barnehage sertifisert til Trygg trafikk barnehage, som en del av satsningen til Nordre Follo kommune. Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Hvis holdninger og vaner etableres tidlig vil det være lettere å tenke trafikksikkerhet videre i livet.

Trafikk er integrert som en del av rammeplanen gjennom fagområdet nærmiljø og samfunn. I rammeplanen står det «Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.» Det betyr at trafikksikkerhet blir en tydeligere del av barnehagehverdagen.

I Rikeåsen barnehage har vi gode rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, med bil eller kollektivtransport. Barnehagens ansatte kjenner rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner og hendelser på turer. I tillegg har barnehagen tydelige krav til busselskap og drosjer om belter og trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenester.

Trafikkopplæring i barnehagen

- Barna lærer trafikkregler for fotgjengere.
- Barna lærer om bruk av sansene sine i trafikken.
- Barna lærer om bruk av bilbelte, sykkelhjelm og refleks

Samarbeid mellom barnehage og hjem

- Barnehagen har rutiner for å ivareta barnas sikkerhet ved barnehagens parkeringsplass og port. Disse gjennomgås årlig med foreldre og ansatte.
- Barnehagen påvirker foreldrene til å sikre barna på vei til og fra barnehagen.
- Trafikksikkerhet og trafikkopplæring er et årlig tema på foreldremøter

BARNES MEDVIRKNING

Rammeplanen presiserer at alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i løpet av barnehagehverdagen, men å la barn medvirke betyr ikke at de skal bestemme og gjøre som de vil.

Det er personalets ansvar å legge til rette for at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på sin egen hverdag. Personalet skal ta barna på alvor, forstå deres ulike perspektiv og ulike uttrykksmåter, og legge til rette deretter. Barn skal involveres i det som skjer, på hvert sitt nivå. For å kunne lese og følge opp barnas uttrykk, må vi være sensitive voksne med gode evner til å skape relasjoner til barna. Barn i ulike aldre uttrykker seg forskjellig og alt påvirkes av deres egne erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. De yngste barna uten verbalt språk uttrykker seg på andre måter enn de eldre barna, og det er viktig at

personalet er lydhøre og interesserte i å fange opp det barna forteller, uansett språk.

Aktiviteter og lek skal vi legge til rette for med utgangspunkt i det barna er interesserte i og opptatte av. Fanges dette opp, har barna stor innflytelse på det som skjer i barnehagen. For de eldre barna er samtalen viktig. Slik får vi høre hva de tenker er viktig med tanke på aktiviteter/opplevelser det legges opp til i hverdagen. Det er viktig at barna kan bidra med å si sin mening om det som skjer hos oss. Barna i Rikeåsen skal kjenne at barnehagen er til for dem.

BARNES MEDVIRKNING I BARNEHAGEN

Barns medvirkning i barnehagen – hvorfor er det så viktig? Reell medvirkning handler om enkeltbarnets rett til å erfare at deres stemme blir tatt på alvor og har virkning på fellesskapet (Bae, 2006)

Jeg er ikke redd for å si meningen min eller si ifra om hva jeg trenger!

Noen ganger får jeg sitte på fanget når vi spiser.

Når jeg peker på bokhyllen, vet de voksne at jeg vil lese favorittboken min!

De voksne ser at jeg blir sliten, så jeg spiser og sover før de andre barna!

Jeg elsker å gå på tur i skogen, og det gjør vi mye av!

De voksne vet jeg elsker å kjøre motorsykel, så de tar alltid frem de i utetiden.

De voksne forstår meg og er interessert i å vite hva jeg forteller dem.

Når vi er inne, føles det tryggest å være i en liten gruppe på lekerommet. Det vet de voksne, og jeg får

Det er fint at lekene er i akkurat min høyde, for da kan jeg selv rekke det jeg vil leke med!

Når jeg er litt rastløs inne, skjønner de voksne at jeg egentlig vil ut og leke. Derfor er jeg ofte FØRST ute til påkledning - det liker jeg!

Når jeg gråter, vil de voksne finne ut av hvorfor. Det føles trygt!

Jeg blir sett og hørt selv om jeg ikke prater så mye og er litt forsiktig av meg. Det føles godt inni meg!

Jeg trenger å sitte litt lengre på fanget når jeg står opp, det er så fint å se litt på de andre barna først!

**JEG FØLER MEG
VERDSATT
FOR DEN JEG ER!**

RELASJONSKOMPETANSE

Kvalitet i barnehagen kan blant annet kjennetegnes ved varme og omsorgsfulle voksne som er oppmerksomme på barnas behov og gir respons på barnas signaler. (Belsky, 2006)

Ingenting er så viktig for kvaliteten som vår evne til å etablere positive og sensitive samspill der kollegaer, enkeltbarn og foreldre blir forstått og møtt. Som et ledd i kvalitetsarbeidet jobber personalet med fokus på det emosjonelle miljøet i barnehagen. De pedagogiske lederne har tatt et kurs i relasjonskompetanse gjennom høstsemesteret og jobber målrettet videre med temaet i sine avdelingsteam.

Relasjonskompetanse handler om ferdigheter, evner, kunnskaper og holdninger som etablerer, utvikler, reparerer og vedlikeholder relasjoner mellom mennesker. Temaet er enkelt å knytte opp mot sjiraffspråket vi allerede jobber med, fordi det dreier seg om kommunikasjon, anerkjennelse og tillit i mellommenneskelige samspill. For at mennesker skal kunne bygge identitet og et godt selvbilde må de føle en tilhørighet. De ansatte må være voksne som anerkjenner barnas behov for tilknytning og gir dem omsorg, trøst og følelsesmessig nærhet. At vi skal anerkjenne selvstendighetsbehov og støtte nysgjerrighet ligger allerede forankret i rammeplanen (2017). Å bygge relasjoner gjennom tillit handler om relasjonelt mot. Hver enkelt må velge å stå i det ubehagelige og være

bevisst på at vi er avhengige av hverandre. Vi skal være ærlige og si ifra når noe ikke stemmer. Når vi velger å være åpne for å være ulike og ha ulike meninger, kan vi legge vekt frykt, usikkerhet, utrygghet og sårbarhet og løse utfordringer oss imellom. Vi må godta at vi har ulike meninger før vi kan jobbe mot et felles mål.

For å skape tillit må man vise emosjonell modighet, by på seg selv og aldri forvente at andre skal åpne seg først. Den samlede kvaliteten på relasjonene mellom de voksne i barnehagen er av stor betydning for det emosjonelle miljøet barna opplever. For å øke kvaliteten på det emosjonelle miljøet i barnehagen må de voksne derfor jobbe med flere ulike modeller for å lære hverandre å kjenne. 24-timersmennesket er en modell som handler om at alle har en fortid, en framtid, en fritid, en familie og en faglig bakgrunn. Ingen er bare det du ser. Først når vi tør å by på flere sider av oss selv, åpner vi for en større forståelse av hvordan vi er i samspill med andre. Ved å være ærlige i møte med andre vil vi bli forutsigbare, og denne forutsigbarheten skaper trygghet og tillit.

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

Vi kan se barnehagen som et lite samfunn i samfunnet. Her danner barnet relasjoner, er en del av et fellesskap hvor det skapes en egen kultur, egne rutiner, en helt egen del av livet, for første gang uten dere foreldre til stede. Samarbeidet mellom hjem og barnehage er helt avgjørende for barnets trivsel i barnehagen og for at vi best mulig kan bidra til progresjon i barnas utvikling, samt bidra til å sikre et godt miljø for hele gruppen i barnehagen.

Rammeplanen vektlegger at foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål, og skjer på både individ- og gruppenivå.

Individnivå

- Jevnlig utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring ved henting og levering. Dersom det gjelder observasjoner som ikke burde være i påhør ev eget eller andre barn, tas det over telefon.
- Det er fastsatt to foreldresamtaler hvert år hvor vi går grundigere gjennom de ulike områdene beskrevet over. Ved behov blir det satt opp ytterligere foreldresamtaler, etter initiativ fra hjem eller barnehage.
- Barnehagens årsplan fastsettes i Samarbeidsutvalget (SU). Barnehagen inviterer til felles arrangementer i forbindelse med høstfest, Lucia, påske og sommeravslutning.

Hvordan du som forelder kan bidra til et godt barnehagemiljø

Gruppenivå

- Foreldrerådet (alle foresatte) kalles sammen minst en gang i året til foreldremøte. Her skal foreldrenes fellesinteresser fremmes og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.
- Som andelshaver kan foresatte melde inn saker for behandling i årsmøtet, som er andelslagets øverste organ. Hver andel har en stemme.
- Vi gjennomfører Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse hvert år.
- Snakk barnehagen og de som går der opp, det er spesielt viktig at du som forelder aldri snakker andre barn ned
- Gi beskjed til oss voksne hvis det er noe du reagerer på, hold barna utenfor
- Barn er i ulike stadier i sin utvikling og har ulike styrker og utfordringer, vær raus med eget så vel som andres barn
- Ta del i fellesskapet ved å vise initiativ til å bli kjent med de på avdelingen, både foreldre og barn
- Vær en god rollemodell som hilser på de rundt deg, barn og voksne
- Lag gjerne en felles kommunikasjonsplattform med andre foreldre så det er lett å ta en liten tur sammen, leke på lekeplassen eller andre aktiviteter på fritiden.
- Pass på å alltid inkludere hele grupper når det inviteres til bursdager eller liknende.

OVERGANGER

Rammeplanen er tydelig på at arbeidet i forbindelse med overganger må vies særskilt oppmerksomhet. Det kan her være snakk om overgang i forbindelse med når barnet begynner i barnehagen, det kan være overganger innad i barnehagen og overgang i forbindelse med skolestart, der barnet også får sitt første møte med SFO.

Når barnet begynner i barnehagen

- Personalet skal i samarbeid med hjemmet gi barna en trygg og god start i barnehagen.
- Barnehagen skal legge til rette for at barnet får god tid til å bli kjent, og etablere trygge og gode relasjoner til personalet og de andre barna.
- Det er først når barnet opplever trygghet at det er klar for å utforske omverden på en positiv måte.
- Alle barn som begynner i barnehagen, skal venne seg til en helt ny hverdag. De skal bli vant til nye omgivelser, og bli kjent med nye voksne og barn.
- Vi skal ha stor respekt for den overgangen barnet gjennomgår, og vi skal vise varme, omsorg og empati overfor barnet.
- I mai inviterer vi alle nye foreldre til informasjonsmøte, hvor vi forteller om innholdet i barnehagedagen og hvordan vi jobber med trygghet og tilvenning.

Overganger innad i barnehagen

- Personalet skal sørge for en god overgang når barnet bytter avdeling og vi i begynner tidlig med denne tilvenningen.
- Personalet på småbarnsavdelingene tar med seg barna på besøk til storebarnsavdelingene for å gjøre barna mer trygge på omgivelsene. På våren tilbringer vi mer tid sammen med voksne og barn oppe, slik at trygge

relasjoner til nye barn og voksne kan utvikles før barna bytter avdeling.

Overgang mellom barnehage og skole

- Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehagen til skole og SFO.
- I Nordre Follo kommune er det utarbeidet egen rutine i forbindelse med overgang fra barnehage til skole. Rutinen skal sikre at de eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen, SFO og skolen.
- Vi har et tett samarbeid med Kolbotn skole, hvor barna inviteres til flere treff med ulikt innhold. Pedagogiske ledere, SFO ansatte og lærere har egne treffpunkt for å styrke samarbeidet og sikre en god overgang.
- Førstehåndserfaringer med skolebygget, skolegården og turplassen, og noen begynnende vennskap med barn fra andre barnehager, bidrar til en større trygghet og glede inn mot skolestart.
- I barnehagen har barna sin egen Maxiklubb det siste året i barnehagen. Det er knyttet store forventninger til det å være eldst og vi utarbeider egne planer for å sikre en god avslutning på barnehagelivet og en god overgang til skole og SFO.

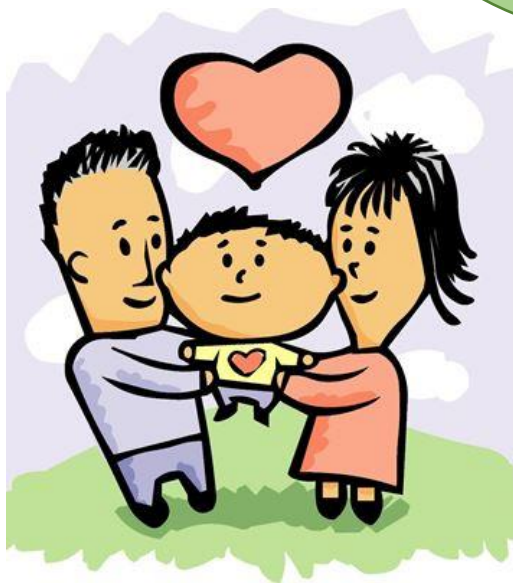
TILVENNING I RIKEÅSEN BARNEHAGE

Bli tatt imot på en god måte av interesserte ansatte!

Det er lov å være lei seg, viktig med anerkjennelse.

Oppstartsamtale avtales før sommeren/i starten:
Målet er å bli bedre kjent.
Dele forventninger til oppstart.
Dele informasjon begge veier.
Legge en plan for tilvenningen.

Åpen og ærlig dialog, dere skal stole på oss!
Si hvis dere syns noe er vanskelig.

Rolig start, bli kjent med få voksne om gangen.

Når barnet gråter ved avskjed: si hadet og gå.
Tenk over ditt kroppsspråk – hva signaliserer du? Vi skal trygge både dere og barnet!

Barnet finner sin voksen som den er trygg på, vi tilpasser oss

Telefonen er ofte i bruk i denne perioden. Ring oss gjerne!

Tilvenning kan være en stor omveltning for barnet. Barn søker ofte mer oppmerksomhet og nærhet hos sine foreldre hjemme.

Tenk på rutiner, gjør det samme hver dag. Avskjed, frokost, legge smokk/kos i kurven etter hvert o.l.

Jeg liker å ha korte dager i starten, for jeg blir veldig sliten av alt det nye som skjer!

Si alltid hadet, så jeg vet at du går fra meg. Slik slipper jeg å lete etter deg og bli usikker!

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Det pedagogiske arbeidet skal vurderes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Barnehagen skal også sørge for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte. Disse barna skal tidlig få sosial, pedagogisk og/eller fysisk tilrettelegging, og det skal bidra til inkludering i meningsfulle fellesskap. Våre tiltak knyttet til dette arbeidet er:

Planlegging og vurdering

- Planleggingen baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og signaler fra barn og foreldre i barnehagen.
- Vi utarbeider årsplaner, periodeplaner og gruppeplaner som fungerer som arbeidsverktøy for hver enkelt av oss.
- Vi utfører jevnlig evalueringer av våre aktiviteter og rutiner.
- Vi gjennomfører brukerundersøkelser, foreldresamtaler, medarbeidersamtaler og veiledningsgrupper.
- Felles erfaringer, refleksjoner, evalueringer og vurderinger av arbeidet gir oss utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.
- Planlegging og vurderingsarbeid gjøres på ledermøter, avdelingsmøter, personalmøter og plandager.
- Vi observerer og vurderer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- For å utvikle det pedagogiske arbeidet, skal det foreligge dokumentasjon på de observasjonene som gjøres. Enkelte kartleggingsmetoder krever samtykke fra foresatte, som innhentes ved behov.

Tilrettelegging

- Vi iverksetter tiltak for enkeltbarn som trenger ekstra støtte og oppfølging. Enkelte barn trenger en annen organisering enn andre, for at hverdagen skal oppleves bedre for barnet. Vi tilpasser tiltakene etter barnets behov og utvikling, og vektlegger sosialt fellesskap med andre barn når tiltakene gjennomføres.
- Vi har foreldresamtaler for å vurdere barnets utvikling. Det er nyttig å kommunisere om evn likheter/ forskjeller som utspiller seg i hjemmet og i barnehagen, og samkjøre tiltak rundt barnet.
- Vi henviser, i samråd med foreldre, til PPT. Dette i tilfeller hvor personalet kan dra nytte av ekstern veiledning, eller det er behov for å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.
- Vi ønsker å ta i bruk EBBA som et systematisk observasjonsverktøy for en utviklende praksis.
- Personopplysninger behandles i samsvar med personopplysningsloven.

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER, PROGRESJONSPLAN

Rammeplanen vektlegger progresjon for at barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang i barnehagen. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Å legge til rette for at barna klarer noe de ikke klarte i går, gir en god mestringsfølelse for barna. Det vil vi hjelpe og støtte barna i.

For å synliggjøre hvordan vi legger til rette for at barna opplever progresjon i barnehagens innhold, velger vi å knytte det opp mot rammeplanens fagområder. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med lek og hverdagsaktiviteter.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

0-3 åringen	3-5 åringen	Maxibarna
<p>Vi er gode språkmodeller og setter ord på det vi gjør og ser, slik at barna kan utvikle sin begrepsforståelse.</p> <p>Vi hjelper barna til å kommunisere med hverandre, slik at de kan skape relasjoner og delta i lek.</p> <p>Vi bruker sjiraffspråk og hjelper barna til å løse konflikter.</p> <p>Vi er oppmerksomme på barnas kroppsspråk og hjelper de til å tolke og sette ord på følelser og opplevelser.</p> <p>Vi er bevisste på vårt eget verbale og nonverbale språk i samhandling med barna.</p> <p>Vi bruker konkrete, og leser peke – og bildebøker som er tilpasset barnets alder og interesse.</p> <p>Vi har fellessamlinger hvor barna får oppleve et mangfold av eventyr, sang, fortelling og samtale.</p> <p>Vi leker med lyd og rytme i språket gjennom rim, regler sang, sangleker og lek med språket.</p> <p>Barna øver på å ta imot og følge opp beskjeder med to ledd.</p> <p>Vi bruker barnehagens rutine- og hverdagsaktiviteter aktivt ved å «bade barnet i språk».</p>	<p>Gjennom sjiraffspråket oppfordrer vi barna til å bruke ord for å uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.</p> <p>Vi er bevisste på stemmebruk, og leker lytteleker. Barna skal få kjennskap til at det finnes flere typer språk.</p> <p>Vi oppfordrer barna til å bruke språket som redskap til å løse konflikter.</p> <p>Vi har fokus på rollelek og stimulering av barnas språk gjennom lek.</p> <p>Vi er gode språkmodeller og fører samtaler med barna om det vi ser, gjør, skal gjøre eller har gjort, slik at barna kan utvikle sin begrepsforståelse.</p> <p>Vi inviterer barna til ulike typer samtaler der barna får mulighet til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål.</p> <p>Vi bruker bilder, bøker, historier og dramatiseringer som utgangspunkt for samtale og refleksjon. Barna skal få oppleve ulike kulturer og språk i form av bøker, tekster, dramatiseringer, eventyr, musikk og fortellinger.</p>	<p>Vi oppfordrer barnet til selv å ta ansvar for å løse konflikter gjennom å bruke språket.</p> <p>Barna øver på å gjenfortelle historier og egne opplevelser.</p> <p>Vi jobber med at barna skal kunne ta imot og oppfatte kollektive beskjeder.</p> <p>Vi lar barna utforske og få erfaringer med ulike skriftspråkuttrykk som tegning og bokstaver, og gjennom lese- og skriveaktiviteter.</p>

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

0-3 åringen	3-5 åringen	Maxibarna
<p>Barna skal få utfolde seg kroppslig gjennom allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt.</p> <p>Vi stimulerer barnas motoriske ferdigheter ved at de får mulighet til å krabbe, gå, rulle, løpe, hoppe og klatre både i barnehagen, i nærmiljøet og i skogen.</p> <p>Vi tilbyr sunt og variert pålegg, varmmat tre dager i uken, samt frukt og grønt hver dag. Ved bursdagsfeiringer serverer vi hjemmelaget smoothie eller andre sunn alternativer.</p> <p>Barna får øve på å forsyne seg selv og smøre maten selv.</p> <p>Barna skal lære god hygiene ved håndvask etter utetid og før måltider.</p> <p>Vi legger til rette for at barna kan øve på å kle av og på seg selv, slik at de kan utvikle sin selvstendighet.</p> <p>Vi veileder og støtter barna i deres rett til å bestemme over egen kropp, og samtidig ha respekt for andres grenser.</p> <p>Vi oppfordrer barna til å si «stopp» når det skjer noe de ikke vil. Barna skal øve på impuls kontroll, og lære seg å regulere handlinger og følelser med støtte fra oss.</p> <p>Barna skal få tilstrekkelig med søvn og hvile gjennom for eksempel sovetid, bordaktiviteter og lesestunder. Vi øver på bleieslutt for de barna som vil gå på do.</p>	<p>Barna skal oppleve trivsel, glede og mestring når de videreutvikler sin kroppsbeherskelse, grov- og finmotorikk.</p> <p>Vi lager hinderløyper, aker, går på skøyter, klatrer, spiller ballspill, sykler, i tillegg til at barna lærer regel- og bevegelsesleker.</p> <p>Barna skal få gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider.</p> <p>Barna tilegner seg kunnskap om menneskekroppen, og vi øver på å kjenne på kroppens behov, og reagere på disse på en hensiktsmessig måte.</p> <p>Vi skal legge til rette for at barna kan utvikle et trygt forhold til egen kropp og følelser.</p> <p>Vi veileder og støtter barna i deres rett til å bestemme over egen kropp, og samtidig ha respekt for andres grenser.</p> <p>Vi oppfordrer barna til å si «stopp», og sette ord på hva de tenker og vil i samspill med andre. Vi tilbyr varmmat tre dager i uken, samt frukt og grønt hver dag.</p> <p>Ved bursdagsfeiringer serverer vi hjemmelaget smoothie.</p> <p>Barna skal få delta i matlaging, og tilegne seg kunnskaper om hva som inngår i et sunt kosthold.</p> <p>Vi snakker med barna om hygiene og smittevern, og hvorfor det er viktig å vaske seg. Vi stiller krav til barna i forhold til selvstendighet i ulike situasjoner.</p>	<p>Barna oppfordres til å sette i gang, vedlikeholde og avslutte aktiviteter på egenhånd. For eksempel regelleker, rollelek, ballspill og bevegelsesleker.</p> <p>Barna har mulighet til å delta på skiskole i barnehagetiden.</p> <p>Barna skal få en begynnende forståelse for sammenhengen mellom helse, aktivitet og et sunt kosthold.</p> <p>Vi stiller krav til at barna skal ta ansvar for omgivelsene, for eksempel ved å ta vare på leker og utstyr, og holde orden på plassen sin.</p> <p>Vi stiller krav til barnas selvstendighet, for eksempel ved påkledning og toalettbesøk.</p>

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

0-3 åringen	3-5 åringen	Maxibarna
<p>Ved å bruke barnehagens rom og materialer, støtter vi barna i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk.</p> <p>Barna skal gjøre seg erfaringer med ulike typer materiell gjennom lek og formingsaktiviteter.</p> <p>Vi lar barna bli kjent med ulike bøker, historier, fortellinger og kulturer gjennom høytlesning/fortelling og dramatisering.</p> <p>Barna får utfolde seg gjennom musikk, bevegelse og sang, og får kjennskap til ulike musikkjangre.</p> <p>Vi tilrettelegger for kroppslig lek i hverdagen og verner om toddlerkulturen.</p> <p>Vi får besøk av teater i barnehagen. Vi har høstfest der barna viser frem sine kunstneriske uttrykk, og henger opp det barna lager gjennom året</p>	<p>Barna får skape egne kunstneriske og estetiske uttrykk som er knyttet til tema vi jobber med.</p> <p>Vi støtter barna når de planlegger hva de ønsker å skape, og hjelper de til å finne redskaper og materialer for å oppnå ønsket resultat.</p> <p>Vi motiverer barna til å bruke fantasien, og uttrykke seg gjennom musikk, dans og drama og annen skapende virksomhet.</p> <p>Barna får besøke biblioteket, og vi får besøk av teater i barnehagen.</p> <p>Barna trener på å stå foran både stor og liten gruppe. Vi har høstfest der barna viser frem sine kunstneriske uttrykk, og fremfører sang.</p> <p>Vi legger til rette for felles musikkopplevelser og gleden over å synge i koret vårt «Baluba». Vi benytter digitale verktøy for å bidra til lek, kreativitet og læring.</p>	<p>Vi reiser ut for å se teater, for eksempel Snekker Andersen før jul.</p> <p>Vi gir barna anledning til å bli kjent med et mangfold av tradisjoner og kunst- og kulturuttrykk fra fortid og samtid, for eksempel knyttet til ulike høytider og merkedager.</p> <p>Sammen med barna lærer vi om, og bidrar til at kulturelt mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen.</p>

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

0-3 åringen	3- 5 åringen	Maxibarna
<p>Barna utforsker ulike måter å bruke leker og aktivitmateriell på. ‘</p> <p>Barna skal få erfaring med alle årstidene og oppleve glede ved å være ute i all slags vær.</p> <p>Barna skal få oppleve naturen i nærmiljøet, og utforske og undre seg over fenomener, dyreliv og naturmaterialer.</p> <p>For eksempel snø, vann, blader, sand, blomster, steiner, fugler, ekorn og insekter.</p> <p>Vi lærer barna å ha respekt for, og ta hensyn til natur- og dyreliv, slik at de får en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling.</p> <p>Sammen med barna bruker vi naturen som en arena for kroppslig utfoldelse og lek.</p> <p>Vi plukker søppel om vi finner det på tur og prater med barna om viktigheten ved å ta vare på naturen.</p> <p>Vi har Rusken-aksjon i mai.</p>	<p>Barna får erfaringer med tekniske gjenstander som er en del av vår hverdag, og får mulighet til å utforske, leke, lære og selv skape noe gjennom digitale uttrykksformer.</p> <p>Vi undrer oss over endringer i naturen slik at barna får kjennskap til skiftninger i naturen gjennom årstidenes gang.</p> <p>Vi går på varierte turer i vårt nærmiljø. Sammen med barna lærer vi om gjenbruk og kildesortering, slik at de kan videreutvikle sin forståelse for bærekraftig utvikling.</p> <p>Vi fokuserer på gjenbruk i hverdagen.</p> <p>Vi plukker søppel som vi finner på tur og snakker om viktigheten av å ta vare på naturen.</p> <p>Vi har Rusken-aksjon i mai. Vi bruker naturen som en arena for kroppslige utfordringer og lek.</p> <p>Vi studerer og undrer oss over dyr, dyreliv og naturfenomener, og lærer barna å ta vare på dyrelivet og naturen.</p> <p>Vi legger til rette for mangfoldige opplevelser og lek i naturen. Vi dyrker grønnsaker, frukt og bær ute.</p>	<p>Sammen med barna utforsker vi kreativ og skapende bruk av digitale verktøy, for eksempel ved å bruke PC, i Pad og kamera.</p> <p>Vi stimulerer barnas nysgjerrighet og lærelyst ved at de får delta i eksperimenter med fysikk, kjemi og biologi.</p> <p>Vi skaper samtale og refleksjon sammen med barna om klima og miljø.</p> <p>Sammen med barna søker vi opp informasjon om det vi studerer, på internett og i bøker.</p>

ANTALL, ROM OG FORM

0-3 åringen	3-5 åringen	Maxibarna
<p>Vi teller sammen med barna i ulike situasjoner og gir barna erfaringer med at det finnes ulike mengder og tall.</p> <p>Vi gir barna mulighet til å bli kjent med rytmen i å telle, og å lære hvordan tallsymbolene ser ut og hva de heter.</p> <p>Gjennom samtale, lek, opplevelser, musikk og sang får barna bli kjent med geometriske former, tall-regler og preposisjoner.</p> <p>Gjennom lek og dagligdagse gjøremål øver barnet opp sin matematiske forståelse, som for eksempel ved rydding og sortering.</p> <p>Barna skal få stimulert sin begynnende romforståelse ved å gjøre seg erfaringer gjennom lek og utforskning, f.eks. puttekasser, pappkasser, hinderløyper og hyttebygging</p>	<p>Vi oppfordrer barna til å telle i mange ulike situasjoner.</p> <p>Barna øver på en- til en-koordinering, for eksempel ved å hjelpe til med å dekke på bord til måltider.</p> <p>Vi bruker sang, rim, regler og eventyr som for eksempel «Geitekillingen som kunne telle til ti», som verktøy til å forstå hvorfor man teller og sette det vi har lært inn i en sammenheng.</p> <p>Sammen med barna bruker personalet matematiske begreper i hverdagen, slik at barna kan utvikle sin begrepsforståelse. Vi øver på over- og underbegreper, som for eksempel at både hund og hest er dyr.</p> <p>Vi øver på å lokalisere i rommet og omgivelsene ved å kunne peke ut retning - for eksempel "hvor ligger sandkassa?"</p> <p>Barna får erfare ulike typer størrelser, former og mål, for eksempel ved rydding og sortering av leker og gjenstander, og gjennom opplevelser og erfaringer i naturen. Vi gir barna mulighet for lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering og visualisering - for eksempel ved å spille brett og kortspill, og "Kims lek", hvor barna må huske antall og hvilke gjenstander som er fjernet.</p>	<p>Barna øver på å sortere etter størrelse, form og farge, og samtidig bruke matematiske begreper.</p> <p>Vi øver på å skrive og gjenkjenne tall.</p> <p>Vi øver på å huske regler i kort- og brettspill selv, og kunne løse oppgaver riktig for å drive spillet videre - for eksempel det å flytte brikken det antallet ruter som terningen viser, og samarbeide om å løse ulike problemer.</p> <p>Vi gir barna regnefortellinger med konkrete.</p> <p>Personalet stimulerer og støtter barnas evne og utholdenhet i problemløsning. Barna får oppgaver og øver på å oppdage og selv danne mønster.</p> <p>Barna får ulike oppgaver knyttet til figurer, former og begreper i heftet Trampoline.</p>

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

0-3 åringen	3-5 åringen	Maxibarna
<p>Barna får øve seg på sosiale ferdigheter som å dele, trøste, hjelpe hverandre og turtaking. Vi viser og forklarer barna forskjell mellom rett og galt, og lærer de å ta hensyn til, og vise respekt for hverandre.</p> <p>Barna får oppleve at vi er ulike, du er deg og jeg er meg. Sammen med barna undrer vi oss over hvordan vi i samspill med andre, kan oppleve situasjoner forskjellig.</p> <p>Sammen med barna har vi fokus på gruppetilhørighet og fellesskap. Gjennom samtaler, bøker, historier, bilder, fortellinger og eventyr inspirerer vi barna til å reflektere over sammenheng mellom handling og konsekvens.</p> <p>Barna får kjennskap til tradisjoner knyttet til ulike religioner, kulturer, høytider og merkedager.</p> <p>Vi bruker materiell fra SOS barnebyer i forbindelse med markering av FN dagen.</p> <p>Sikre god dialog med foreldrene og legge til rette for at de skal kunne overføre kunnskap om eget livssyn til oss her i barnehagen.</p>	<p>Barna får lære å kjenne igjen og sette ord på egne og andres følelser. De får oppleve at det er greit å vise følelser av alle slag, samtidig som handlingene deretter må reguleres.</p> <p>Barna skal lære seg å tenke seg frem til gode valg, for seg selv og andre. Barna får oppleve at egne handlinger har konsekvenser, både positive og negative.</p> <p>Vi gir barna muligheten til å øve på å ta kontakt, og opprettholde kontakt med andre i lek og samspill.</p> <p>Vi skaper samtaler og refleksjon sammen med barna om respekt for mangfoldet i Norge som et flerkulturelt samfunn.</p> <p>Barna skal få kjennskap til tradisjoner knyttet til religioner som er representert i barnegruppen.</p> <p>Barna får kjennskap til tradisjoner knyttet til ulike religioner og livssyn.</p> <p>Sammen med barna undrer vi oss og filosoferer over forskjeller og likheter. Gjennom historier, fortellinger, bøker, bilder og film lar vi barna reflektere over ulike handlinger og hva som er rett og galt.</p> <p>Vi bruker materiell fra SOS barnebyer i forbindelse med markering av FN dagen.</p>	<p>Barna skal kunne håndtere og løse konflikter selvstendig og kommunisere med hverandre. Barna skal kunne ta og opprettholde kontakt med andre i lek og samspill.</p> <p>Barna skal kunne ta hensyn til og vise respekt for hverandre, naturen, dyrene og tingene rundt oss.</p> <p>Vi inviterer barna til å finne løsninger på tenkte problemer og utfordringer som kan utspille seg i sosialt samspill.</p>

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

0-3 åringen	3-5 åringen	Maxibarna
<p>Vi legger til rette for at barna etablerer trygg tilknytning til de voksne på avdelingen.</p> <p>Vi legger til rette for at barna blir kjent med, og har mulighet til å danne gode relasjoner til de andre barna på avdelingen.</p> <p>Gjennom lek og varierte aktiviteter, får barna en begynnende erfaring med å lytte til, forhandle og diskutere med andre.</p> <p>Vi går på turer i nærmiljøet for å bli kjent med omgivelsene. Sammen med barna utforsker og opplever vi fortellinger, musikk, bøker, bilder, historier og filmer for å erfare og lære om nærmiljøet, samfunnet og verden.</p> <p>Vi observerer og lytter til barnas ønsker, interesser og behov, slik at de får en begynnende erfaring med at de selv kan påvirke egen hverdag.</p>	<p>Vi har fokus på at alle barn skal føle tilhørighet til gruppen, og ha venner å leke med. Vi lærer barna å inkludere hverandre og ha forståelse for likheter og forskjeller.</p> <p>Vi lar barna få kjennskap til, og en begynnende forståelse for, demokrati, lover og regler. Barna opplever demokratiske valg, ved for eksempel håndsopprekning.</p> <p>Vi observerer og lytter til barnas ønsker, interesser og behov, slik at de erfarer at deres valg kan påvirke situasjonen både for dem selv og andre.</p> <p>Gjennom samtaler, fortellinger, historier, bøker, musikk og bilder reflekterer vi over at vi skal fremme likestilling, få like muligheter og motvirke diskriminering, fordommer, stereotypier og rasisme.</p> <p>På turer snakker vi om og øver opp barnets bevissthet rundt farer i trafikken.</p> <p>Gjennom markering av ulike tradisjoner, høytider og merkedager får barna kjennskap til det samiske - og det flerkulturelle samfunn.</p>	<p>Vi gjennomfører samtaler med barna for å belyse deres rett til medvirkning og mulighet for å påvirke.</p> <p>Vi reflekterer rundt ulike måter å organisere samfunn på.</p> <p>Vi snakker for eksempel om at Norge er et land med egne lover og regler, med en konge og en dronning, og om at Oslo er vår hovedstad. Hva betyr dette? Har vi lover og regler i barnehagen? Hjemme?</p> <p>Vi besøker skolen i nærmiljøet. Vi gir barna mulighet til å utvide sitt nærmiljø og sin kunnskap ved å dra på lengre turer, som for eksempel slottet</p>

AKTIVITETSKALENDER

FOR RIKEÅSEN BARNEHAGE 2023-2024

AUGUST

- Plandag mandag 14. august og tirsdag 15. august. Barnehagen er stengt

SEPTEMBER

- Brannvernuke uke 38, 18.-24. september
- Foreldremøte tirsdag 19. september kl. 18:00–19:30

OKTOBER

- Dugnad 11. oktober kl. 17:00-19:00
- Markering av refleksens dag torsdag 19. oktober kl. 07:30–08:30
- Solsikkeaksjon med foreldre, torsdag 26. oktober kl. 15:30-17:00

NOVEMBER

- Foreldreundersøkelse
- Plandag fredag 17. november. Barnehagen er stengt

DESEMBER

- Snekker Andersen for Maxibarna (billetter bestilles når de blir lagt ut i september)
- Luciamarkering med foreldre, onsdag 13. desember kl. 08:00
- Grøttest torsdag 14. desember
- Redusert åpningstid i romjulen: 08:00-16:00
- Barnehagen er stengt julaften og nyttårsaften

JANUAR

- Plandag tirsdag 2. januar. Barnehagen er stengt
- FAU arrangerer juletreffest for foreldre og barn
- Skiskole for Maxibarna uke 3-7

FEBRUAR

- Markering av samefolkets dag tirsdag 6. februar
- Åpen dag nye søkere onsdag 7. februar kl 12:00-13:30. Informasjon sendes ut på sosiale medier
- Karneval fredag 16. februar

MARS

- Frist for å melde ifra om påskeferie onsdag 1. mars
- Markering av barnehagedagen
- Påskefrokost med foreldre for Eventyrskogen og Trolltjern onsdag 20. mars kl. 07:30
- Påskelunsj for barna for Småvettene og Tusseladden torsdag 21. mars til 11- maten.
- Påskemos for foreldre på Småvettene og Tusseladden torsdag 21. mars fra kl 15.30
- Redusert åpningstid 25. og 26. mars: 08.00-16:00.
- Onsdag 27. mars er barnehagen stengt.

APRIL

- Frist for å melde ifra om sommerferie 19. april.

MAI

- 1. mai, barnehagen er stengt
- Rusken-aksjon tirsdag 7. mai.
- Dugnad 8. mai kl. 17:00–19:00.
- Kr. Himmelfartsdag torsdag 9. mai. Barnehagen er stengt
- Plandag fredag 10. mai. Barnehagen er stengt
- Maifest torsdag 16. mai
- Grunnlovstid fredag 17. mai. Barnehagen er stengt
- 2. pinsedag 20. mai. Barnehagen er stengt

JUNI

- Avslutning og kveldskos for Maxibarna i barnehagen torsdag 6. juni kl. 17:00-19:30
- Besøksdag nye barn til høsten tirsdag 11. juni kl 12:00-13:00
- Informasjonsmøte for nye foreldre, tirsdag 11. juni kl. 18:00–19:00
- Sommerfest for foreldre og barn torsdag 13. juni kl. 15:30-17:00
- Besøksdag nye barn til høsten tirsdag 18. juni kl 09:30- 10:30

JULI

- Barnehagen holder sommerstengt i uke 28, 29 og 30 (8. juli – 28. juli 2024)

RIKEÅSEN BARNEHAGE- SANGEN

(mel: Kua mi- tekst: Anita Rosseid)

Rikeåsen du er bra,
Barnehagen gjør meg glad.
Vi sier alle sammen hei,
Får venner som er glad i deg.

Skogen rundt oss den er fin,
Vi går på tur med voksne vi.
Leke gjør vi dagen lang,
Med rollelek og fest og sang.

Maxibarn er kjempetopp.
Skolen venter, det er flott.
Nå sier vi farvel til deg,
Og her får du en klem fra meg.

RIKEÅSEN BARNEHAGE SA

Haugastølveien 7, 1410 Kolbotn. Tlf: 66 99 40 77. www.rikeasen.barnehage.no